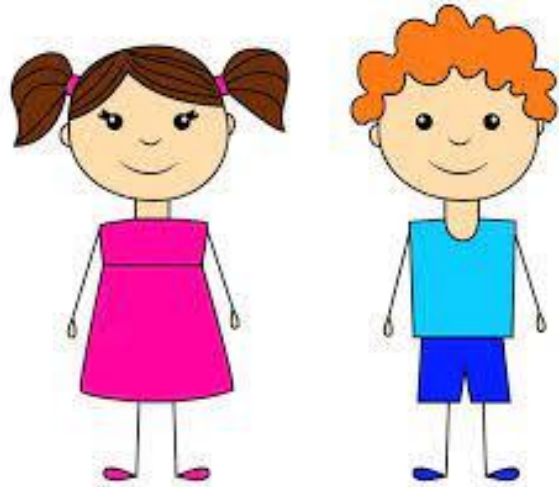

Дата: 10.04.2025р.

Урок: Основи здоров'я

Клас: 9-А

Стать і гендер

Мета: Розкрити відмінність між поняттями стать та гендер. Ознайомити учнів з концепцією гендерної рівності. Вирішення гендерних проблем шляхом обговорення конкретних проблем в сучасному суспільстві. Виховання засад гендерної рівності та поваги до прав і свобод кожної статі.

Що таке стать?

Стать — сукупність ознак, що визначають, є людина чоловіком чи жінкою. Стать є поняттям біологічним і зумовлена структурою генів.

Від статі залежить будова статевих органів, можливість стати матір'ю чи батьком, пропорції тіла (зріст, ширина плечей, об'єм стегон), розподіл жирових тканин, кількість волосся на тілі й на обличчі, м'язова сила, витривалість, риси обличчя, тембр голосу і навіть міміка та хода

Робота в групах

Дайте відповіді на запитання:

- ▶ Які переваги бути хлопцем?
- ▶ Які переваги бути дівчиною?

Що таке гендер?

Гендер (статева роль) — це поняття соціальне і культурне. Воно визначає риси характеру та особливості поведінки, які вважають характерними для жінок і чоловіків у певному суспільстві

Вправа «Стать чи гендер?»

Ознаки статі:

- ▶ з'являються самі по собі, без зовнішнього впливу;
- ▶ є універсальними, не залежать від країни, культури, релігії (тільки жінки народжують дітей);
- ▶ ніколи не змінюються в історичному процесі;
- ▶ властиві лише одній статі

Ознаки гендера:

- ▶ є культурною традицією;
- ▶ суттєво відмінні в різних країнах і навіть в одній країні (залежать від регіону проживання);
- ▶ м о ж у т ь і з ч а с о м змінюватися;
- ▶ властиві людям різної статі

Робота з підручником

Вправа «Стать чи Гендер»

1. У Давньому Єгипті жінки вели родинний бізнес, а чоловіки займалися домашнім господарством.
2. Жінки народжують дітей, а чоловіки — ні.
3. У багатьох країнах жінкам платять за однакову роботу менше, ніж чоловікам.
4. У підлітковому віці тембр голосу у хлопців змінюється («ламається»), а в дівчат — ні.
5. У деяких культурах чоловіки завжди готують їжу, а жінки ремонтують оселі.
6. У більшості країн традиційний одяг чоловіків — брюки, а в Шотландії — спідниця.
7. Раніше жінки носили тільки спідниці, а тепер часто вдягають брюки.
8. Жінки можуть годувати дітей груддю, а чоловіки — ні.
9. У багатьох країнах, якщо родині потрібна допомога, дівчатка частіше, ніж хлопчики, кидають школу.
10. У чоловіків ростуть борода і вуса, а в жінок — ні.

Робота в парах «Гендерні ролі й стереотипи»

Гендерні стереотипи — спрощені уявлення про те, як мають поводитися люди різної статі, який одяг носити та чим займатися

Хлопці	Дівчата	Будь-яка стать
Одяг		
.....	.....	.....
Домашні обов'язки		
.....	.....	.....
Розваги (ігри, хобі, види спорту)		
.....	.....	.....

Вправа «Мікрофон»

Більшість гендерних стереотипів допомагають хлопцям і дівчатам підготуватися до соціальних ролей, які вони виконуватимуть у дорослому житті - матері чи батька, чоловіка чи дружини.

Однак деякі гендерні стереотипи сформувалися дуже давно, в цілком інших історичних і соціальних умовах. Багато з них застаріли й нерідко обмежують можливості людей у сучасному світі

Визначте свою власну позицію щодо запропонованих тверджень

Стосунки протилежних статей у різні вікові періоди

Дитинство (0-10 років)

Хлопчики та дівчатка граються та спілкуються разом. Поступово усвідомлюють статеві відмінності. Діти починають гратися в різні ігри. Хлопчики більше дружать з хлопчиками, дівчатка — з дівчатками. Важливо, щоб діти навчилися доброзичливо спілкуватися, допомагати одне одному, захищати слабших незалежно від статі.

Підлітковий вік (11-14 років)

Період інтенсивного фізичного й інтелектуального розвитку. Підлітки мають усвідомити, що кожен із них — унікальна особистість. І хоча всі різняться рисами характеру та здібностями, кожен цінний для суспільства незалежно від статі. У хлопців та дівчат змінюється поведінка, з'являється більше відмінностей в уподобаннях. Проте вони разом навчаються і люблять проводити дозвілля. Підлітки цікавляться внутрішнім світом іншої людини. З'являються симпатії, хлопці й дівчата вперше закохуються.

Юність (15-20 років)

Період переходу від підліткової залежності до дорослої відповідальності й самостійності. Продовжується біологічне та соціальне дозрівання молоді. Коло спілкування з однолітками розширюється. Водночас виникає симпатія до когось одного протилежної статі. Емоційна близькість згодом може перерости в кохання. Важливо, щоб кожен розумів, що чоловік і жінка — це статеві ознаки, біологічна характеристика організму. Проте, незалежно від своєї статі, кожен може виконувати в суспільстві будь-яку соціальну роль відповідно до власного хисту та бажання.

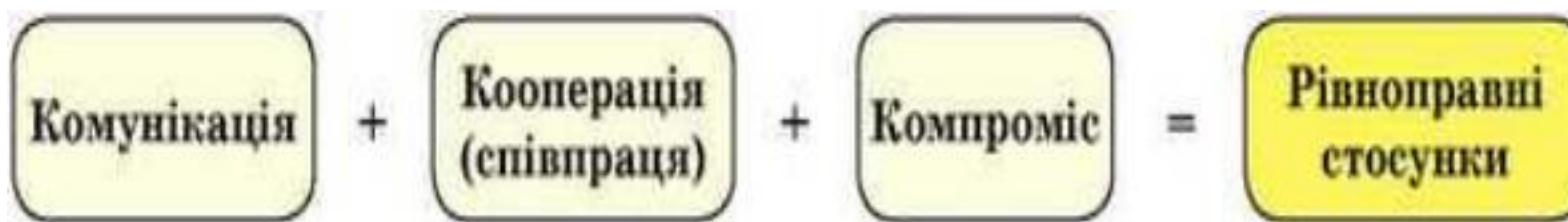
Зрілість (21-60 років)

Молодь досягає біологічної та соціальної зрілості й може створити родину. Соціально зріла людина додержується моральних та етичних норм суспільства. Діє відповідально, розуміє, що чоловіки й жінки мають рівні права та рівні можливості в суспільстві.

Поради щодо рівноправного спілкування хлопців і дівчат

Чи можуть дружити дівчата з хлопцями? Звичайно! Дружба між хлопцями і дівчатами природна. Щоб стосунки між ними були рівноправними, варто дотримуватися принципів рівноправного спілкування, або правил трьох «К»:

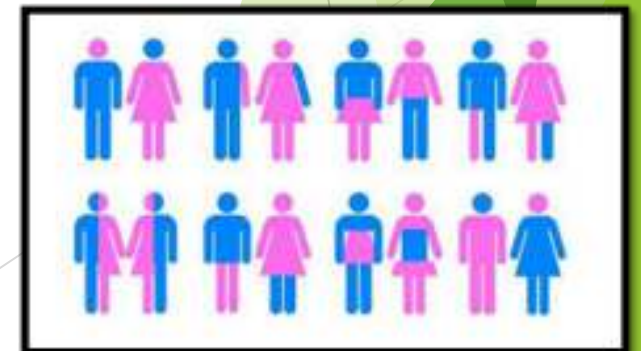
Комунікація - означає завжди бути відкритим до спілкування, не замикатися в собі, обговорювати з близькими те, що вас хвилює.

Кооперація - означає діяти як одна команда для досягнення спільної мети.

Компроміс - означає необхідність дбати не лише про власні інтереси, а й про інтереси людей, з якими маєте стосунки.

У сучасному світі жінки й чоловіки мають рівні права та можливості для самореалізації, а також рівні права на користування результатами своєї праці.

“Мозковий штурм”

Щоб бути вірним і надійним другом, слід формувати якості й риси характеру, які сприяють дружнім стосункам. Давайте разом сформуємо їх

Справжня дружба зазвичай передбачає упевнений демократичний стиль спілкування і гендерну рівність. Друзі поважають одне одного незалежно від статі. І хлопці, і дівчата вільно висловлюють думки, обговорюють їх і спільно ухвалюють рішення з урахуванням інтересів і бажань одне одного

Робота з Q-кодом

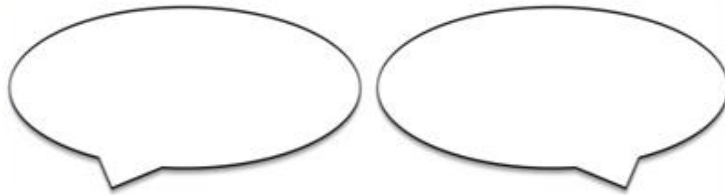

Робота з Q-кодом

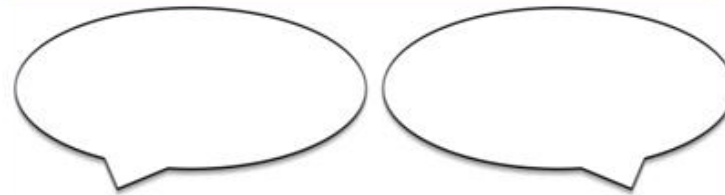
Підтримуємо розмову

Напишіть до кожної репліки те, що можна сказати для підтримання розмови.

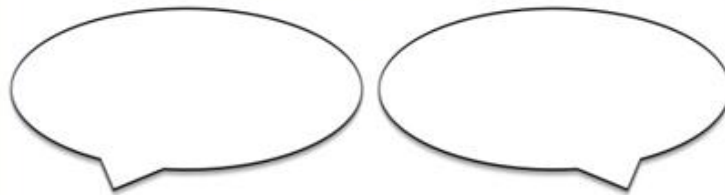
Не можу дочекатися вихідних!
Я маю стільки планів, адже ми поїдемо за місто.

Ти не повіриш, який цікавий фільм я бачила вчора...

Надворі вже досить тепло.
У таку погоду мені подобається кататися на роликах.

Стосунки між людьми різної статі формуються з раннього дитинства. У підлітковому віці дівчата і хлопці починають більше спілкуватися, між ними встановлюються дружні стосунки.

Важливо навчитися будувати рівноправні стосунки з протилежною статтю і впевнено поводитися під час спілкування з друзями.

Рефлексія

По черзі продовжіть фразу:

«Я щасливий(а), що я хлопець (дівчина),
тому що...

Домашнє завдання

Прочитати § підручника стосовно теми уроку та створити оголошення в соціальну групу про пошук нових друзів. Свою роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com. Бажаю успіхів!!!

